

Ачыкъ ушакъ

Къыйматлы амалла, эм башы уа – уста врачла

**Къабарты-Малкъарны ре-
гионнга оноу этиу арасыны
(ЦУР) кезиулюкъ къонагъы – ре-
спубликаны саулукъ сакълау
министри Рустам Калибатов
медицина бѣлюмню ишини,
анда болгъан чурумланы, жан-
гычылкъылары эмда умутла-
ны юслеринден айтханды.**

САУЛУКЪНУ МУРДОРУ

Республиканы саулукъ сакълау бѣлюмю арт жыллада тири атламла бла айнып барады. Эски медицина учреждениялагъа ремонт этиледи, жангылары ишленедиле эмда ачыладыла, алада шѣндюю оборудование орнатылады. Ол затла барысы да миллет проектлени чеклеринде этиледиле.

Министр билдиргенча, 2020 жылдан бери 39 объект жангыртылганды, онеки амбулатория эмда фельдшер-акушер пункт ишленгендиле, эки поликлиникада, ол санда Нальчикде биринде, тюрленюле бардырылып, бютонда тынгылы болгандыла.

Алай иш аны бла чекленип къалыкъ тюрлюлюк: 2030 жылгъа дерти тийишли планда 47 объект бардыла. Ол санда 34-сую ишленирикдиле, къалгъанларын а жангыртыргъа керек боллукъду.

«Юиор» миллет проектге энчи эс бурулады. Аны хайырындан битеу керекли оборудование бла жалчытыннган тишируу консультацияла ачылыккъдыла: экиси шѣндю ишлейдиле, энтта да экиси уа Прималкинское эмда Заюково элдеде боллукъдула.

Жангыртуу дегенде, эфирни кезиу-юнде къараучуладан бири Хасанияда амбулаторияны юсюнден сагъынып, анга не мадар этилгенин сорганды эмда талай кемчиликни туура этгенди. Рустам Калибатов элде жангы амбулаторияны къурулушу 2029-2030 жыллада бардырылганын билдиргенди. Тарыгъыуда сагъынылгъан башха кемчиликни (бир-бир врачла жокъдула, сабийлени анализлерин жеринде этмейдиле) юсюнден айтханда уа, сагъынылгъан тинтиуле барысы да Нальчикде Сабий клиника арада этилгенлерин, сора амбулаторияда битеу керекли врачла болгъанларын чертгенди. Болсада къараучуну айтханына къулакъ сатып, эфирден сора анда болумну созерге дегенди министр.

ЗАМАНЫНДА КЪАРАТЫУ

Кѣп жылланы ичинде поликлиникалада онгла доюн болмагъанлары ючюн адамла кеслерине заманында къараталмай тургандыла. Алай бюгюнлюкде уа болум тюрленгенди: учрежденияла шѣндюю УЗИ аппаратла, эндоскопия эмда рентген оборудование, ол санда маммографла бла жалчытыладыла.

«Аны хайырындан жаланда арт 2-3 жылда профилактика къарауланы эмда диспансеризацияны кезиу-юнде ауруулары ачыкълангъанларны саны кѣбейгенди», - деп чертгенди Рустам Калибатов.

Студияны къонагъы туура этген шартла анга шагъатдыла. Нальчикни алгъыннгы 1-чи номерли поликлиникасыны мекамында Эндоскопия тинтиуле бардыргъан ара къураулганды. Ары келгенле анализле бередила, алада ишеклик туудургъан шартла табысала уа, адамны терен тинтиуге жибередила. Иш алай къураулганы себепли ал жыллада, сѣз ючюн, тишируулада ракны бир тюрлюсю эки-юч кере ачыкълангъан эсе, быйыл аллай 38 шарт тохташдырылганды. Бары да ауруу энди къозгалып башлагъан кезимудиле. Эр кишиледе да хал алайды. Иш былай къыйматлы къураулганына эс буруп, Профилактика медицинаны федерал арасы Къабарты-Малкъарны алкы регионланы санына къошханды.

ЖАШАУ ЁМЮР ЭМДА ЖЮРЕКНИ КЮЧЛЕУ

Ёлюмге келтирген сылтауланы арасында къан бла байламлы ауруула биринчи жерни аладыла. Алай республика къан тамырлагъа мычымай операция этиу жаны бла айырмалыпадан бирине саналады. Энди уа предиктив медицинагъа уллуракъ эс бурулуп башланганды. Ол айтхан а неди?

«Саулукулду, узакъ болжаллы жашауну мурдору. Шѣндю аллай амалланы кѣлле хайырланып тебирегендиле. Сѣз ючюн, диабет болурун сакъламай, адам аллындан окъуна кесине къаратса, аллай къоркуугъа келтирлик затлары (семизлик, аз жюриу...) анга ангылатып, халинг, къылыгъынгы тюрлендирип, санларынгы къымылдатып, спорт бла жюриу башларгъа керексе дерге боллукъбуз», - дегенди министр.

КъМР-де узакъ ёмюрлю жашауну юч арасы ачылыккъдыла. Алада специалистле, адамланы саулукуларын

тинтип, ышанлары билинип башлангъынчы, тюрлю-тюрлю ауруулары ачыкъларыкъдыла. Бюгюнлюкде окъуна диспансеризация аллай къоруулары кѣпден-кѣп кѣргюзтеди.

САКЪЛАННГАН ЖАНЛА

Алгъын жер-жерледе роддомланы жабып, бѣлюмню иши бир арада тийишдирилгенин кѣлле жаратмагъан эдиле. Алай Рустам Калибатов айтхангъа кѣре уа, ол оноу тюз болгъанын жашау кеси кѣргюзгенди. «Къагъанакъланы араларында ёлюм юч кереге азайганды, анала уа барысы да сау къутуладыла. Бюгюнлюкде 10 минг сабийден 7 минги Перинатал арада туудыла», - дегенди министр.

Бийик технологиялы медицина болушукъ да айнып барады. Алгын къыйын саналгъан операцияла энди харкюнлюк иш киби болгандыла. Жюрек аурууладан ёлюм юч кереге азайганды, болныцалагъа инфаркт бла тюшгенлеге уа бир жылны ичинде минг бла жарым стент салынады. Жан сюекде эмда тобукъда жиклени алышуу жаны бла къадар операция этиледи. Ол а жангы технологияла, шѣндюю оборудование, препаратла, эм башы уа – билимми, ишлерине кертичи болгъан врачланы хайырынданды.

ДАРМАНЛА ЭМДА БОЛУШЛУКЪНУ МЫЧЫМАЙ БЕРИУ

Рустам Калибатов дарманла бла жалчытыуу юсюнден да сагъынганды. Тенглешдирип айтханда, 2018 жылда бу жумушха бир жыл-

гъа 150 миллион сом къоратыла эсе, бюгюнлюкде ол 1,2 миллиард сомгъа жетгенди. Бир-бир препаратла бек багъа турадыла, аланы излегенлени саны да кѣбюрек болганды. Дагъыда, башында айтылганыча, диагностика тинтиулени хайырындан ауруула аллындан (тереннге кетгинчи) ачыкъланып башлангандыла, аны ючюн багъу да ахча излейди.

Болсада эсепде тургъан эмда дарман керекли болгъан сакъатланы къырал ала бла жалчытады. Медицина бѣлюм Россейде чыгъарылгъан препаратлагъа кѣчюп барады. Энтта да кесибизде этилмеген препаратланы тыш къыраладан келтиргенде чурумла чыкъмазларына уа министерство Росздравнадзор бла бирге кѣз-къулакъ боладыла.

Медицина болушукъ дегенде, аны терк жалчытыуу бла тийишли служба къорешгенин барыбыз да билебиз. Кѣп болмай а республикалы клиника болныцада Къыйын болумланы медицина арасы бла бирге юйретиуле ётгендиле. Аны кезуюнде, автобус авариягъа тюшгенча болуп, 50 ачыгъан адамны ары келтирген сылтау бла аны ишин тинтгендиле. «Бир сагъатны ичинде саусузуланы барына да битеу керекли болушукъ берилген эди. Быллай юйретиулени мындан арысында да бардырып туруп умутлубуз», - дегенди министр ахырында.

УЛБАШЛАНЫ Мурат.

Махтаулыкъ

Жигитни оргени жууукъларына берилгенди

Россейни ФСБ-сыны Чекчи управлениясыны аскерчиси Алим Анзорович Казанов Брянск областда борчун толтура туруп ёлгенди. Ол кезиуде болдургъан жигитлиги ючюн ол Кишиликини ордени бла сакъланганды. Бу кюнледе Басхан муниципал районну администрациясында жигит жашны ордени аны жууукъ адамларына берилгенди.

Анга аталгъан жыйылыуа Басхан муниципал районну администрациясыны башчысы Адиб Абегов, РФ-ни ФСБ-сыны КъМР-де Чекчи управлениясыны таматасы генерал-майор Игорь Семериков, Чекчи управленияны подполковниги Михаил Дьяконов, Куба элни администрациясыны башчысыны къуллугъун болжаллы халда толтургъан Заур Озов, Басхан районда урушну бла урунуу ветеранларыны биригиуюню таматасы Руслан Бжексиев, республиканы басма органларыны келечилери да къатышхандыла.

Алим Казанов 2026 жылда 15 январьда къырал чекни сакълау жаны бла аскер борчун толтура туруп ёлгенди. Къалауурукъ эте тургъан

заманда, олхаудан от ачылыгъын эслеп, олсагъат, кесини жашауна къоркыу тюше тургъанлай, бугъунургъа буйрукъ бергенди. Аны тирилигини, эслилигини, жигитлигини да хайырындан

(ёлгенден сора). Ол къырал даражалы саугъа аны юй бийчеси Залина Хусеновагъа берилгенди.

Чекчи управленияны оноуу бла уа Алим Казановну аты Россейни ФСБ-сыны КъМР-

чекчи нарядны энчи къаууму сау къалганды.

Россей Федерацияны Президентини 2026 жылда 22 майда чыгъарылгъан 350-чи номерли Указы бла Алим Анзорович Казанов аскер борчун толтура туруп болдургъан батырлыгъы, ётюрлюлюк, кесин аймагъа ны ючюн да Кишиликини ордени бла саугъаланганды

де Чекчи управлениясыны Сыйлы китабына жазылганды. Анга шагъатлыкъ этген къагъыт да жашны жууукъларына берилгенди.

Басхан муниципал районну башчылары ёлген аскерчини юйорюне, ол санда эки сабийине да, ырыскы, социал, башха жаны бла да болушукъ этилгенине ышандыргъандыла.

Сыйын кѣрюу

Акъыл сѣзю бюгюн да биргебизгедеу

Тонене, 22 июльда, хар быллай белгили кюнде болуучусуча, республиканы жамауаты Къабарты-Малкъарны халкъ поэти, Социалист Урунуу Жигити, РСФСР-ни М. Горький атлы Къырал саугъасыны лауреаты Алим Кешоковну эсгергенди. Ол туугъанлы быйыл 112 жыл болады.

Быллай магъаналы кюннге аталып, Нальчикде аны эсертмесини къатында тѣрели жыйылыуу барганды. Ары КъМР-ни Правительствосуну, Парламентини келечилери, министерстволаны, район, шахар администрациялары таматалары, акъ, къара сѣзно да усталары, устазла, китапханачыла, аны жазычулукъ ишине баш ургъанла, сыйнамыс бергенле келгендиле.

Поэтни аты республикада, уллу Россейде да кенг белгиледи. Ол 1914 жылда 22 июльда Шалушкада туугъанды. Алгъа атасы Пшемахо ачхан экижыллыкъ школда, артда Орус Басханда интернат-школда да окъуп, Владикавказда Север-Кавказ институтну филология факультетине киргенди. Аны 1935 жылда бошагъандан сора, Нальчикде педагогика курслада, рабфакда да къабарты эм орус тилденде бла адабиятдан дерсле берип тургъанды.

Ызы бла Москвада миллет жашлагъа бла къызлагъа деп къураулгъан институтда аспирантурагъа киргенди, алай ол окъуу юй жабылып, артка къайтыргъа тюшгенди. Ол заманда Алим Кешоковну илму-излем институтуа тамата этгендиле. Кѣп бармай, ол Совет Аскерде къуллукъ этерге чакырылганды. Уллу Ата журт урушун алында илму-излем эм краеведение институтну директору болганды. 1940 жылда Жазыучула союзунга киргенди.

Алим Кешоков урушну аллындан ахырына дери барганды. 115-чи Къабарты-Малкъар атлы дивизияны юсюнден «Сынган нал» деген китабын жазганды. Ата журт урушда жигитлиги ючюн ол Ата журт урушну (1-чи даражалы), Къызыл Жулдуну (эки кере) орденлерине эм иги кесек майдалгъа тийишли болганды. Къулииланы Къайсын бла да ол урушда танышханды. Жаралы Къайсынны уруш отундан чыгъарганды. «Биз тау жырны эки къанатыбыз», - деп жазганды Къайсыннга атагъан назмусында ол. Эсгерилерленде уа: «Аны къаны мени юсюме алай тѣголе эди, аныкъымы эди, меникими – аны айырыргъа онг болмай», - дегенди. Къайсын а: «Бизни шухлугъубуз

къан бла байланганды», - деучю эди. Ол шарт ючюн къабартылы пост, жазыучу Алим Кешоков бизге бютонда багъалыды.

Урушдан сора ол тюрлю-тюрлю къуллукълада ишлегенди. 1959 жылда уа аны республиканы Жазыучуларыны союзуну правленини председателине, артда Россейде, бир кесекден а СССР-де Жазыучула союзуну правленини секретарына айыргъандыла. 1970 жылдан башлап ол он жылны ичинде къыралны Адабият фондунга таматалыкъ этгенди.

Аны къабарты эм орус тилдеде жыйрмагъа жууукъ назму эм поэма китаплары чыкъгандыла, иги кесек назмусуна жырлаа этгендиле. Аны бла бирге Алим Пшемахович къара сѣзно да керти устасыды. «Бийикле жукъсуздула» деген дилогисы ючюн 1968 жылда ол РСФСР-ни Къырал саугъасына тийишли болганды. Аны «Акъ къозулары таласы», «Акъ таудан кѣрюннген тѣгерек», «Эмирге къылыч», «Кертме бояу», «Аины чыкъганы» дегенча эм башха къара сѣз бла жазылгъан китапларын ким да сыйоп окъуйду. Алим Кешоков «Лавина с гор» суратлау кинофильмге сценарий да жазганды.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Фестиваль

«Алтын къол» — чемерликни бла къарындашлыкъны байрамы

Озгъан шабат кюн, тѣреде болуучусуча, Чирик кѣл тийрелеринде Халкъ чыгармачылыкъны эм къол уста-лыкъны тѣрели халкъла аралы онунчу «Алтын къол» фестивалы барганды.

Аны мурдорун салгъан эм айнытхан хурметли жамауат адамы, «Къайсыннга жюз атлам» фондну директору Тетууланы Хадисди. Ол Черек районну администрациясыны болушлугуу бла бу магъаналы байрамны онунчу кере къурайды. Бу жолгъу фестиваль «Алгыш аякъ бла алгъышла» деген ат бла барганды.

Фестивальгъа кирген жерде Ата журтну сейирлерин къоруулай, энчи аскер операциягъа къатышхан къауум жашны (Атабийланы Ахмат, Кантемир Ансоков, Сергей Еремеев) суратлары тагъылып, аланы юслеринден да жазылып эди. Аланы кѣргенимде, бусагъатдагы, келлик кюнню да мурдору болгъан эски тѣреле бла жашауну жангы тарых бетлери айырылмаз бирикде жашайдыла, деп келген эди эсеме.

Ахыры 3-чи бетдеди.

Тапландырыу

Мекамланы чыракъ жарыгъы бла айбатландырыу

Нальчикде баш автомобиль жолланы тийрелеринде мекамланы тыш кѣрюмдюлерин жарыкъ этиу бла айбатландырыу проект къолга алыннганды, деп билдириледи КъМР-ни Башчысыны МАХ-да каналында.

Эм алгъа ара орамланы жоллары айырылгъан жерлеринде салыныркъдыла чыракъла. Алай бла сыфатлары сакълангъан эрттеги тарых мекамлалгъа эс биринчи бурулукъду.

**«Бизге эм магъаналысы
саусузну ыразы болуп кетиуюдю»**

2 бет

**Алга — кѣп
ахшы умутла**

4 бет

ОГРАНИЧЕННЫЙ НАБОР
В ПОДРАЗДЕЛЕНИЯ БПЛА

ВОЗМОЖНОСТЬ УВОЛИТЬСЯ
ПО ОКОНЧАНИЮ КОНТРАКТА

5 500 000 РУБ.
ЗА ПЕРВЫЙ ГОД

2 500 000 РУБ.
ЕДИНОВРЕМЕННО

Списание долгов
до 10 млн. руб

ОБРАЩАТЬСЯ: г. Нальчик, ул. Идарова, д. 198 Тел.: +7 (952) 579 03 45

Партия жашау

Жангыртыу жумушлагъа къарагъанчыла

Къырал Думаны депутаты Виктория Родина «Единая Россияны» Басхан районда жер-жерли бѣлюмюно башчысы Адиб Абрегов бла юч школда тынгылы жангыртыу ишле къалай баргъанларын тинтгендиле. Объектле партияны халкъ программасына киргендиле, аланы тапландырыуга ахча «Билим беруиуно айнытыу» къырал программадан бѣлюннгенди.

Алай бла Исламейде школда 670 окъуу жер барды, аны мекамъы 1968 жылда иштелтилгенди. Аны жылытыу, ток эм суу ызлары жангыртыладыла, от тошоуге къажау системасы тапландырылады. Атажукино эм Баксанѣнок эллѣде школланы башларын алышыргъа, тышларын сюртюрге, билим беруиде жангы амалла сингдирирге белгиленеди.

– Шѣндюго заманда эллѣде школланы болумларына жамаут, къырал да энчи эс бурургъа керекдиле. Ала билим жайгъан, аны бла бирге уа халкъны тарыхын, тѣрели хазнасын, адетлерин сакълагъан эм келир тѣлюлени юйретген араладыла, – дегенди парламентарий.

«Единая Россияны» партия дѣсанты дагъыда Баксанѣнокда физкультура-саулукъ сакълау комплексни къурулушунда болгъандыла. Ол «Эллени тынгылы айнытыу» къырал программаны болушлугъу бла иштелиледи. Эки къатлы мекамъны кенглиги 1200 квадрат метрди, бюгюнлюкде анда суу, ток, жылытыу ызла тартыладыла. Саулукъларына кѣре чекленнген онглары болгъанларына дери юйреннгенме. Бусагъатда кесим протѣзле да жарашдырлы салама. Быланы айта келгеним, врач

– Бери жараула этерге келгенлеге чырмаула болмазлыкълары къууандырады, – дегенди Виктория Родина эмда комплексни ишлетиу элни жашауунда магъаналы иш болгъанын, ол халкъны саулугъун игилендириуге себеплик этгенин чертгенди. «Партия эллени болумларын жангыртыугъа энчи

эс бурады. Инфраструктураны игилендириу келир кюнѣюбѣз бла байламлыды – адамла туугъан жерлеринде къалып, ишлерге, сабийлерин ѣсдюрюрге себеплик этеди», – деп къошханды ол.

ТИКАЛАНЫ Фатима хазырлагъанды.

Акъыл сѣзю бюгюн да биргебизгеги

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Мамыр жашауда жетишимлери ючюн ол Ленинни ордени бла эки кѣре, Урунуу Къызыл Байрагъыны ордени бла юч кѣре, дагъ-

да, бизге адамлыкълары ала-мат юлгюсюн къыйгъанды. Ол бизни маданият айныуубузну белгиси болгъанды – аны хар чыгармасы жашауубузну тарых бетин суратлайды. Къадар на-

ыда Октябрь революцияны, Халкъла шѣхлугъуну, «Сыйлыкълары Белгиси» орденлери бла сауыаланнганды.

Уллу поэтни, жазыучуну, жамаут адамыны туугъан кюнѣо бла байламлы эсгеруиу жыйылынуу Къабарты-Малкъарны маданият министри Мухадин Кумахов ачханды. Ол Алим Кешоковну жашау эм чыгармачылыкъ жолундан хапар айтханды. «Аллай адамла боладыла къайда да, не болумда да халкъларына, миллетлерине берилгенле, шѣхлукъгъа, къарындашылыкълары кертчилей къалгъанла. Алим Кешоков аллайладан эди. Ол шартны битеу да аны жашауу айтты турады. Ол, уллу адабият хазнадан сора

сып берген деп аллайлагъа айтадыла. Анга жыйырма жыл болгъанда, биринчи китабы чыккъанды. Андан арысында жазгъанлары бир бири ызындан басмалангъандыла. Аланы халкъ сыйоп, излеп окъугъанды, назмулары, романлары башха тилгеге кѣчѣрилгендиле. Аны таныгъанла уллу сый бергендиле Алим Пшемеховичге», – деп, назму жыйымдыкъларындан, хапар, повесть, роман китапларындан хапар айта келгенде, Мухадин Лялюшевич Алим Кешоковну Уллу Ата журт урушун юсюнден жазгъанлары бир тюрлю бир къошакъсыз, кертти болгъанларын белгилегенди. Юлгоге уа аны «Сыннган нал» деген

романын келтиргенди. «Анда болгъан затланы барысына да шагъат болуп, ол бу чыгармасын документли керттилик бла жазгъанды дѣрге боллукъду. Алим Кешоков 1938 жылдан Къызыл Аскерде къулуукъ этгенди. Ол – кадрладагъы офицер, миномет батареяны командири, аскер газетни корреспондентни... Романын Сальскде баргъан урушлагъа атагъанды. Анда фашистле бла къазауатха кирген 5000 адамдан сау калгъанланы саны 365 болгъанды. «Мен 365-чи эдим аладан», – дегенди жазыучу, поэт бир интервьѣюсунда. Ол болум жаздыргъанды анга бу уллу эпѣпеяны. Мен кесим да болгъанма ол Къабарты-Малкъар атлы дивизияны аскерчибиз – бизни адмаларыбыз къан тѣкген жерде, – дегенди министр. – Алим Кешоков сыйлы адамыбыз эди, дуниягъа белглии инсан. Сау болсунла бюгюн былайда назму окъугъан са-

бийле. Ала аны назмуларын окъугъан къадар, ол арабыз да жашап турлукъду».

Дагъыда Мухадин Лялюшевич былай тюбешуилени бардыруу халларын тюрленнгенин, эсгеруиу жыйылыуладан сора ингир сайын «Вертикаль» атлы поэзия салонад поэтлге, жазыучулагъа аталгъан окъуула барлыкъларын, ары ким да кѣлирге эркин болгъанын билдиргенди.

Шалушканы школундан, Нальчикден да фахмулу жашла бла кызла поэтни назмуларын окъугъандыла. Ызы бла ары келгенле аны эсгертмесине гюлле салгъандыла. Андан сора поэтни эсгерирге келгенлеи къаууму, Шалушклагъа барып, къабырына да гюлле салгъандыла эм туугъан элинде 2-чи номерли школда аны 100-жыллыгъына аталып ачылгъан музейде болгъандыла.

МУСУКАЛАНЫ Сакнат.

Жамаут Газетлеге бла журналлагъа алгъынкы багъала бла жаздырырча

«Россейни почтасы» билдиргеннге кѣре Къабарты-Малкъарда аны жумушларын хайырланнганла 2027 жылны биринчи жарымына газетлеге бла журналлагъа алгъынкы багъала бла бу жайны аягъына дери жаздырырча боллукъдула.

Дайым чыккъан газетлеге издание киреди. Аланы араларында сабий, глянѣц, булжутууч журналла бла энчи басма изданияла бардыла. Жазылыугъа къошулургъа сыйогенле ол жумушларын **podpiska.pochta.ru** сайтта, дагъыда Россейни почтасыны мобил къошакъларында эмда почтаны битеу бѣлюмлеринде тамамларгъа боллукъдула.

Анда, сѣз ючюн, педагоглары усталыкъ жаны бла айныуларына амалланы къурауны, алагъа ишчи эркинликлени юслеринден юристле берген болушлукъларына хакъсыз этнуно, жаш усталлагъа насийхатчылыкълары, къырал электрон билим беруу хазна бла хакъсыз хайырланууну, бу усталыкъда 25 жыл стажлары болгъанлагъа «Ишни ветераны» даражалы атны беруино юсюнден айтылады.

Сабийни юйретнуно, аны инсан кѣз къарамы тохташуууну, билимли болуууну эмда усталыкъ жаны бла хазырлыгълары мурдорларында устазны къыйыны энчиди. Озгъан ыйыккъа битеуроссей усталыкъ эришуилени регион урумларында хорлагъан эмда призѣрла болгъан бизни 23 устазыбызгъа премияла

ДОДУЛАНЫ Мадина хазырлагъанды.

Эл мюлк

Жашыл къудору жарашдырылады

Быйыл Къабарты-Малкъарда жашыл къудору 3,1 минг гектарда ѣседи. Бытыр бла тѣнглѣшдиргенде, ол 685 гектаргъа кѣпдѣ. Тирликин асламысын консерва заводла жарашдырадыла. Ала уа бюгюнлюкге 14,1 минг тоннадан 57 миллион чакълы (условный) банка жарашдыргъандыла – бытыр бу кѣзюдѣн тѣрт процентте кѣп.

Предприятияла консерваланы къуру кеслерини угъай, Россейде белглии компанияланы атлары бла да чыгъарадыла, ала кѣп регионлада да сатыладыла. Качествѣо иги болгъаны себепли алыучула да аланы жаратадыла, деп билдириледи КъМР-ни Башчысыны Администрациясыны МАХ каналында.

Турлик жыйыу барагы

Бюгюнлюкге Къабарты-Малкъарда 40 минг гектар чакълы бирде мирѣзѣюлюк эмда къудору маталлы битимлени оруу башланнганды. Ол а белгиленнген ишни бѣшден бирин тутады, деп билдириледи КъМР-ни Башчысыны Администрациясыны МАХ-да каналында.

Кюзлюк будайны эллиле – 23, арпаны уа 14 минг гектарда жыйып бошагъандыла. Аланы тирликлери бытырны ѣлчѣменден озмагъанды.

Распын уа тѣртден биринден кългъланы жыйылгъанды. Кѣпге сосмай эллиле сояны да оруп башлагъандыла. Быйыл ол жети минг гектарны алады.

Дагъыда картофну къазуу эмда нашаланы жыйыу да тирѣ барады. Экинчисини тирлигини асламысы консерва заводлагъа жибериледи.

ОМАРЛАНЫ Мурат.

Хурметли жамаут!

Телефонугъыз бла бу QR-кодну хайырлана, «Заман» газетте 5 айгъа жазылыргъа онг барды. Алайды да, жазылыгъыз, быйылгъы жылда газет бла бирге болугъуз!

«Бизге эм магъаналысы саусузну ыразы болуп кетиуюдѣю»

Белгилисича, тишлени саулукълу болгъанлары адамын чархына да себепликди. Ариу эм саулукълу тишлге не болур ючюн не керек болгъанын тишлге бакъгъан «Улыбайтѣсь, это сунна» клиникаланы таматасы Османланы Илиясны кызы Зухура бла ушагъыбыздан билгѣнѣз.

– Зухура, бюгюнлюкде кесинги энчи клиникаларын бардыла. Аланы ачаргъа кълалай бла таукел болгъанса?

– Хар жангы затда кесими сынаргъа бек сѣюме. Къоркъмай муратла этип, алагъа жетерге итинип жашайма. Кѣп болмай школ жылларымда классымдан бир тѣнгим сабий анкетасында сорууларына жууап этген жазууларымы табып жиберген эди. Мен анда кесими уллу стоматологиче клиникам боллукъду, юч этажлы юи ишлерикме, кѣп сабийим боллукъду, кесим да машина жюрютѣрюкме, хаж къылдыргъа да барлыкъма, сабийлериме да быллай атла атарыкъма деп, барын да жазып тура эдим. Жылда оздула, мен да ол жазыуум унутхан эдим.

Бюгюнлюкде уа, жашауума къарасам, ол сабий муратларыма барына да жетгеним эслегенме. Аллахны ахсылыгъындан, кесими клиникам болду. Билим алыуум да бир да тохтатмайма. Терапевт тишчи болгъаным бла чекленмей, хирургиядан да билим алгъанма. Имплантологияны бла ортопедияны да таскаларына дери юйреннгенме. Бусагъатда кесим протѣзле да жарашдырлы салама. Быланы айта келгеним, врач

ѣмюр дуниясында билимин ѣсдюрюрге керекди, кюн сайын айныгъан илмуда жангылыкълардан артха къалмазча.

– Биринчи клиникангы кълалай аханса?

– Москвада заманымда юйге бек тансыкъ болла эдим. Туугъан жериме, жууукъларыма, Таукел болуп къыйтама да, Нахушев атлы орамда болжалгъа алып бир жерни, эки багычуу креслодан башлайма. Бизнес-план жарашдырама да, айныууму сѣюме.

– Мында ол къадар клиника бола тургъанда, къоркъмаймы эдинг ишинг бармаз деп?

– Аллаи сагъышла бир заманда да этмѣгенме. Москвада ишлегенимде мындан кѣп адам келе эдиле тишлерине бакъдырыргъа. Ала ыразы болуп къалгъанларыны хайырындан, кесибизде ачханымда кабинет, барысы да сабийлерин, жууукъларын, танышларын манга жибердиле. Алай бла, бирден-бирге айтыла, ишибизге ыразы болуп, жамаут бизни таныш башлагъан эди.

Районлада да клиникала ачарымы тилей эдиле. Алай бла базынып, Черек бла Басхан районлада ачама. Алай аланы араларында жюрюп, багыуу ишими бардырыргъа уа заманым къалмай эди да, Басхан райондагъы филиалны жабып, ол кючюмю Нальчикдеги клиниканы айнытыргъа бурганма. Бусагъатда ол мында эм уллу клиникаладан бирине саналады. Уллулугу 400 квадрат метрден артыкъды. Сабийлге бакъгъан бѣлюмю кесини энчи кирген жери бла тынгылы къуралыды. Абаданлагъа деп да

тогъуз кресло салыннганды. Андан сора да, панорама КТ этген аппаратыбыз болгъланы себепли, саусузаланы бир жары жиберип къыйнамай, тинтиулени кесибизде бардырабыз.

– Врачланы сайлау, аланы ишге алыу да тынч иш болмаз. Ол жумушда санга эм магъаналысы недеди?

– Ишимде ол эм жууапплысыды десем да, ѣторюк болмаз. Мени оюмума кѣре, бу усталыкъны сайлагъан адам, биринчиден, кесин адамла бла ишлерге хазырларгъа керекди. Аны аллына келген саусузну ыразы болуп кетиую манга эм магъаналысыды усталыгъымда, бизнесимде да. Жаланда ахча ишлеу тойюлдо муратым, адамланы сѣю билирге керекди врач, менде ишлѣр ючюн. Ариу тили болургъа, саусузну кѣлгендире билирге, ариулыкълары итиндире бла ишандыра билирге. Студент заманымдан быллай бир жазыууну эсимде тутам: «Сени бла ушакъ этгенден сора саусузну аурууу багыуусуз да селеймей эсе, сѣнден врач болмаз!» Аламат сѣзле. Ишчилерибиз барысы да бу жорукъ бла урунадыла.

– Ненча адамгъа ишчи жерле къураалгъанса бюгюнлюкде?

– Бизни клиникагъа юйренирге ординаторла келе эдиле. Аланы араларында эм фахмулларын эслеп, ишге алгъанма. Бюгюнлюкде эллиге жуукъ адам ишлейди. Ала барысы да ишлерин сѣюлюп, ыразы болуп урунадыла. Къайтарып айтмайы, мени артыкъда насыпплы этген а ыразы болуп кетген саусуздадыла эмда ишге сѣюлюп, къууанып

Документле

«Къабарты-Малкъар Республикада кѣп фатарлы юйледе жашагъанланы барысы да хайырланнган ырысхыгъа тынгылы ремонт этнуно къураууну юсюнден» Къабарты-Малкъар Республиканы Законуну 20-чы статьясына тюрлениуле кийируино юсюнден» Къабарты-Малкъар Республиканы Законуну юсюнден

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини БЕГИМИ

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламенти бегим этеди:

1.«Къабарты-Малкъар Республикада кѣп фатарлы юйледе жашагъанланы барысы да хайырланнган ырысхыгъа тынгылы ремонт этнуно къураууну юсюнден» Къабарты-Малкъар Республиканы Законуну 20-чы статьясына тюрлениуле кийируино юсюнден»

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини Председателини орунбасары Нальчик шахар, 2026 жылда 9 июльда, №313-П-П

Къабарты-Малкъар Республиканы Законун къабыл кѣрюрге

2.Бу Законну Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысына къол салдырыр эмда халкъгъа туура этѣр ючюн жиберирге.

3.Бу Бегим къабыл кѣрилген кюнден башлап кючѣне киреди.

ЖАНАТАЙЛАНЫ С.

«Къабарты-Малкъар Республикада кѣп фатарлы юйледе жашагъанланы барысы да хайырланнган ырысхыгъа тынгылы ремонт этнуно къураууну юсюнден» Къабарты-Малкъар Республиканы Законуну 20-чы статьясына тюрлениуле кийируино юсюнден

Къабарты-Малкъар Республиканы ЗАКОНУ

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламенти 2026 жылда 9 июльда къабыл кѣргенди

1-чи статья «Къабарты-Малкъар Республикада кѣп фатарлы юйледе жашагъанланы барысы да хайырланнган ырысхыгъа тынгылы ремонт этнуно къураууну юсюнден» Къабарты-Малкъар Республиканы Законуну (правовую информацияны официал интернет порталы (www.prvo.gov.ru) 20-чы статьясыны 1-чи

кесегини 2-чи пунктун жангыдан былай жазаргъа: «2) лифтлени алышындырыргъа, аны бла бирге лифтлени шахталарына эмда лифтке бла байламлы оборудование сакъланнган отоуланы жангыртыргъа;».

2-чи статья Бу Закон 2027 жылда 1 сентябрѣден башлап кючѣне киреди.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы К.КОКОВ

Нальчик шахар, 2026 жылда 20 июльда, №24-РЗ

Билим

Устазлыкълары энчи даражасы белгиленнгенди

РФ-ни Президенти Владимир Путин устазлагъа тутхучулукълар этнуно къошакъ амаллары бла байламлы буйрукълар къол салгъанды. Аны бла уа педагог усталыкъны энчи даражасы белгиленеди.

Башламчылыкъ «Единая Россия» партияныды, аны мураты уа устазаланы усталыкъ даражаларын ѣсдюрююдѣ эмда ишчи эркинликлерин сакълауду.

Анда, сѣз ючюн, педагоглары усталыкъ жаны бла айныуларына амалланы къурауны, алагъа ишчи эркинликлени юслеринден юристле берген болушлукъларына хакъсыз этнуно, жаш усталлагъа насийхатчылыкълары, къырал электрон билим беруу хазна бла хакъсыз хайырланууну, бу усталыкъда 25 жыл стажлары болгъанлагъа «Ишни ветераны» даражалы атны беруино юсюнден айтылады.

Сабийни юйретнуно, аны инсан кѣз къарамы тохташуууну, билимли болуууну эмда усталыкъ жаны бла хазырлыгълары мурдорларында устазны къыйыны энчиди. Озгъан ыйыккъа битеуроссей усталыкъ эришуилени регион урумларында хорлагъан эмда призѣрла болгъан бизни 23 устазыбызгъа премияла

беруино юсюнден буйрукълар къол салыннганды. Ала билим беруиде бардырылгъан «Россейде жылны устазы», «Россейде жылны юйретуиучюсю», «Жылны устасы», «Ана тилин эмда адабиятын эм ахшы устазы», «Россейни педагогу-психологу» атлы эришуиледе хунерлерин ачыкълагъан устазладыла.

Андан тышында да, КъМР-ни Башчысыны ахча саугълары дерс олимпиадалагъа эмда бирси билим беруу эришуилеге сабийлени хазырлагъан 50 чакълы устазгъа берилгендиле.

Аллай жетишимлени къыйматлары теренди, аланы хар бирини ызындан келир заманда алимле, инженерле, маданият куллыкъларула, производстволаны къураучула, къурулушчула, юристле, эл мюлкде ишлегенле боллукъ жаш адамла турадыла. Алагъа сакъларгъа тюшерикди бизни хазнабызны эмда къыралыбызны андан ары айныуун да.

Бизни устазларыбызгъа тутхучулукълар этну жаны бла амалланы айтнытуу ишни, къыралны оюнуусуну жангы буйругълары тийишлиликде андан ары бардырылкълары, деп айтылады КъМР-ни Башчысыны МАХ-да каналында.

Мадар

Тау жолда иш къыстауду

Экинчи Чегемден Булунгъа элген жолну Чегем чычуурладан башлап тау элге дери 25-километриклик кесегинде тынгылы жангыртыу ишле андан ары бардырыладыла. Бюгюнлюкде анда экинчи къат асфалт жая турадыла. Ол тамам этилгени бла жол шѣндѣо болгъан битеу излемлеге келиширикди, деп

айтылады КъМР-ни Башчысыны Администрациясыны МАХ каналында.

Аны бла бирге анда сууалны бир жаныха кетерген инфра-структура да къуралады: специалистле жолну тѣбен жанын хунала бла кючлейдиле, суу кетерча ызла жарашдырадыла, быргъыла тартадыла.

Аны хайырындан жауун эмда къар эриген суула, асфалтны юсюнде жыйылып турмай, бир жаныха терк кетерикдиле, анга кѣре жол кѣбѣрек заманны тозуармай турлукъду.

Ишле «Жашау этерча инфра-структура» миллет проектни чеклеринде бардырыладыла. Жолну ол кесегин быыллыны ахырына дери тынгылы жангыртып бошаргъа белгиленеди.

алып, тишлени саулукълу сакъларгъа керекди.

– Ишингде эсингде кългълан, хычуууну кезиуонг да болгъан болур?

– Къашхатауда клиника ачханымда, адамла жазылып башлайдыла. Аланы араларында биринчи устазым Маргарита Мусабиевна болгъланын кѣрюп, бек къууанам. Ол манга алай бѣш устаз болуп къалмагъанды. Окъууну сѣюрге, ариу жаза билирге юйретген, неге да сеириими къозгъагъан, кесиме ышандыргъан аллай багълалы адаммымды. Жууапплыкъны да сѣземе, устазым манга ышанып келгенине уа бек ѣхтемленеме. Жазылгъан кюнѣнде анга уллу гюл къысым алып тюбеген эдим. Ол а асыры къууаннганындан жилип къалгъан эди. Мен ол кюнѣню сезимлерими бир да унуталмайма.

– Энци жашауунгу юсюнден да билдирсинг эди окъуучуларыбызгъа?

– Сабийлени атасын Жуболаны Расул бла, сагъыннганым

ча, бѣш сабийни ѣсдюребиз: тѣрт къыз бла бир жаш. Къызчыкъладан абаданыбыз Айна кеси юйѣорюн къурагъанды.

Сумайя, Умайра бла Амина школчуладыла. Барысы да мени ызым бла барыр муратдадыла. Жашчыкъ Жохар а алыкъла гитчечикди.

Мени сизни бла ушакълары тийишли кѣргенигиз бек хычууунду. Былайда сизни хайырыгъыздан сѣюген адамларымы ырызлыгъларымы билдирге излейме. Атам Илияс бла анам Буслимат жашаууму хар заманында, къууаннган, жарысгъан чакъларымда да къанатларым болгъландыла, тутхучлукъ эте, тюз жол бла атларгъа юйретгендиле. Тюз аланыча татлы кѣреме къайын атамны бла анамы, Жуболаны Хадисни бла Марзиятны. Билемсиз, не жумушда да насыпплы адамны баш ышаны аны жюрѣк ырахатлыгълары, тишируу насыбы эм тѣгеретиндегилени чексиз сѣюмекликлериди.

Ушакълары ТЕМКУЛАНЫ Асият бардыргъанды.

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

КЪУРАЛЫҮ

Юбилейде келген жолунга бурулуп кыарагъан адетди. Биринчи кере бу байрамны «Къайсыннга жюз атлам» фондну башчысы Тетуланы Инзрелини жашы Хадис 2015 жылда кыурагъан эди. Хадис кеп торлю проектни башчысы болуп келеди. Дунияны башха жеринде юлгосю болмагъан улуу иш – «Къайсыннга жюз атлам» хуна не багъасы барды? «Алтын къол» фестиваль да, тюз анга кере, бизни маданиятыбызны сакъларгъа себеплик этген, жашау болумбузну юсюнден дуниягъа хапар айтхан проектди. Ол биринчи кере баргъанда, бирлешген эдиле къол усталы. Аланы юслери бла халкъ да. Энди ол төрелиди. Ол биринчи фестиваль халкъыбызны къол усталыгъына, ол санда аш этюде хунерине аталгъан эди.

2016 жылда фестиваль таулу миллет кийимге – чепкенге бла кийизлеге, 2017 жылда – сыйлы адамыбыз, халкъ поэтибиз Къулийланы Къайсын туугъаны жюз жыл болгъаны бла байламлы, 2018 жылда – таулу жаулукъгъа, 2019 жылда – ногъай халкъны маданиятына бла адет-төрелерине, 2022 жылда – Россейни халкъларыны маданият хазналарыны жылына, 2023 жылда – кырачай-малкъар юйлени архитектурасына, 2024 жылда – таулу бешикке, 2025 жылда – таулу кюбюрге аталгъандыла.

АЛГЪЫШ БИЗДЕН КЕТМЕСИН

Белгилисича, кырачайлылары бла малкъарлылары къол усталыкларыны, жашау болумларыны, адет-төрелерини юслеринден тынгылы хапар берген байрамгъа республикадан, кыралдан, андан тышын-

дан окъуна келедиле адамла. Бу жол устала, къонакълa да кеп болгъандыла. Фестивальгъа кырачайлыла, ногъайлыла, къумукълула, къабартлыла, оруслаула, къазахлыла, чувашлыла, тюркюле, башха миллетле да къатышхандыла. Ол санда хар заманда бизде сыйнон болуучу Къазахстандан «Къазакъ тили» деген халкъла аралы араны келечиси Сауле Дулати да.

Фестивальны ишин Къулийланы Къайсын атлы Малкъар кырал драма театры артистлери Гогуйланы Арафат бла Танзила ана тилде, орус тилде да бардыргъандыла. Ала ал сөзлеринде кырачай-малкъар халкъгъа, Кавказны дагыда

ланы келлендирге аталады. Аны бла бирге ол шүхлукъну, бир бирни ангылауучу халларын туудурады», – дегенди эм Россей бла бирликке кавказ халкълагъа узакъ да, ариу да ёмюр тежегенди. Чертип айтыргъа тийишлиди муниципалитет Къулбай улуру башчылыгында фестивальгъа не заманда да керти тухучулукъ этгенлей келеди, сау болсун.

Фестивальгъа алгъыш сөзлерин РФ-ни маданият министрлини орунбасары Жанна Алексеева, КъМР-ни маданият министрлини орунбасары Рита Таова, КъЧР-ни акъсакълларыны къауумуну таматасы Катчиланы Халит, «Заман» газетни баш редактору Къонакъланы Хасан,

«АЛТЫН КЪОЛ» — ЧЕМЕРЛИКНИ БЛА КЪАРЫНДАШЛЫКЪНЫ БАЙРАМЫ

башха регионланы келечилери, сора СВО-гъа къатышхан жашларыбызны ата-аналары айтхандыла.

Проектни мурдорун салгъан эм ишин бардыргъан Тетуланы Хадис да ары келген къонакълa бла саламлашып, аланы юбилей фестиваль бла алгъышлагъанды. Ол, бу ишни аурлугъун арада юлешип, аны болдургъанлагъа ыразылыгъын билдирип, бу байрам эски төрелерибизни, тарыхыбызны сакъларгъа, бусагъатдагъы чыгъармачылыкъ арада шүхлукъну, бирлигин айнытугъа себеплик этгенин айтып, кырачай-малкъар къол усталаны ишлери бла шагъырейленирге чакъыргъанды.

БАЙ ХАЗНАБЫЗ

Фестивальгъа келген усталаны кёрмючлери асыры байдан, бирини къатындан кетип, башхасына жетишилмай тургъан адамланы кёрген бир да хычы-уун эди. Ары юйлери, сабийлери бла келгенге кеп эдиле. Жылдан-жылгъа иш былай кырула баргъаны фестивалыны магъанасын уллудан-уллу эте баргъаны да хакъды.

Къол усталаны элпек байлыкълары кимни да ётемликден толтургъаны сөзсюздю. Агъачдан, темирден, топуракъдан, ташдан, териден, жонден... этилген сейир ариу затла төгерекни жасап, биринден айырылып, бирисине баргъан окъуна кыйын эди.

Алгъыш аякъланы айтханда уа, жалаңда республиканы Элбрус районуна краевед музейи келтиргенлени саны жыйырмадан атлагъанды. Бек улуу аякълардан башлап, гитчечикле – бармак сыйынырча алгъыш аякъланы торлюлери бар эди кёрмючде. Аланы барысын да халкъ устала этгендиге, кимни аты белгиле, кимни – белгисиз. Музейни директору Этезланы Фатимат, алгъыш аякъланы торлюлерин санай, бу юй иеси-

экспонатланы Эдокъланы Хажмурза, Байдаланы Мухаммат, башхала да келтиргендиге. Юйде быллай затланы туту сабийни адет-төреден кеп затла юйрети, хапарын айта турсанг. Музейни ишчилери бары да къатышхандыла бу ишге: Эзденланы Жения, Отарланы Фарида, Гуданаланы

эгечле башха экспонатланы араларында Узеланы Хусей 1957 жылда Алма-Атада, 1996 жылда Къазий этген аякъланы кёргозтгендиге. Къазийинки бек улуу голпаны арасын да хорлагъанды. Ол элден Къайгъырмазланы Даниланы, Мусукъланы Аслижананы голпаны да белгиленгендиге. Ёлмезланы Исмайланы киеу аягъына да бийик багъа берилгенди. Аллаи ишлери бла Къараланы Марат, Чеченланы Аслан, Кючменланы Омар да кыуандыргъандыла.

Алийланы Умар атлы Къарачай-Черкес университетни къаууму да келген эдиле. Аланы башчылары Эсенкълулары Казимир – прикладной эм декоративный кафедраны таматасы – келтирген экспонатланы араларында агъач аякълa (100 жыл алгъа этилген окунал), табакълa, студентлери этген кюбюрекке, кеп торлю кюмош эм башха кырасауут жасау затла да бар эдиле. Аланы авторлары Элькъланы Казим, Аминат, Тимур бла Абдул-Къадир Мунгөөвеле, Алий Джакупов, Курталаны Махмут, Тимофей Моисеев эм башхаладыла. Бек сейир этдирген а бичген кийизни этиуну дерслери болгъандыла. Ала сурат ишлеу санатны кафедрасында живопись суратла да келтиргендиге. Кырачай къонакъланы араларында агъач ишлени устасы Бостанланы Казбек, художник Тамбийланы Бурхан, башхала да бар эдиле. Казбек кюз агъачдан сауут этиуну тасхаларын да айтханды.

Прохладыйден келген Олег

Ляпин эрттеден бери да къатышады фестивалыны ишине. Бу жол да ол ары агъачдан этилген талай зат келтирген эди: аякълa, саханла, сай табакълa, чолпула, къашыкъла...

Темирден, агъачдан этилген сауутлары бла ары келгенлени халкъ устала Бачиланы Хамзат, Курданланы Рашид, Ботайланы Расул кыуандыргъандыла. Аланы кёрмючлеринде эрттеги къамала, балтала, бичакълa, башха сауутла да болгъандыла. Рашид ары келтирген кынылы болат кылычны тарыхы да сейир эди. Аны жасауларындан толу хапар алгъан уста ол техникада ишлерге итингени, анда жетишилми да болгъаны белгиледи. Ол эртегиле солтанла жюрютген сауутлагъа, скандинавланы ишлерине кере этилген затлагъа да устады. Къаллай бир билим, хунер, усталыкъ керекдиге Хамзатха бла Рашидге, быллай затланы этип, халкъны аллына чыгъарып ючюн. Рашид тюрк усталаны араларында бек иги реставраторгъа, багъа бичиучюге да саналады. Алтыны бир граммундан эки километр чыбык этерге боллукъду дегенни, финле суулу жерледе жашагъанлары себепли, сууда батмасын деп, бичакъны сабын жалаңда агъачдан этгендиге дегенни да андан эштитим. Усталыкыны чегъ жокъду.

Герииланы Тамараны кёрмючю да бек бай эди. Анда кыумгъанланы, тазланы, табакъланы торлюлери бла бирге бир кылыч бар эди. Ол халкъ аузуунда жюриген Акъайланы Хажимырзаны ата-бабала-

рини даражасына кере бёркю, кийими. Бёрклени атлары да сейир: саукеле (бек багъланы той бёрк, бийиклиги 70 см), такъыя, янбикес, шлаус...

Герпегежи кыыз Бёзоланы Айшат кёрмючге бауладан эшилген тыллычасын, жатма жер, олтурур жерлени, ыргакълa, ийнеке бла да эшген ариу затларын келтиргенди. Бош баудан къаллай тынгылы затла этерге боллугъун кёргендиге аны къатында тохтагъанла.

Башийланы Аскерни бла Бёзоланы Магометни таш суратларына эс бурмагъан жокъ эди. Хасауланы Светлана, Къараланы Динара – миллет кийимлени, Бачиланы Асият кеси брендлерин кёргозтгендиге. Кенжеден Деуаланы Азиза минчакълардан, инжиледен этилген тукум тамгъларын, дарижде не къытапада чилле халыла бла тигилген тукум байракъларын келтиргенди.

Прохладыйден Татьяна Ненашева, Мария Маршалкина уа аламам суратла бла кыуандыргъандыла. Владимир Диденко а – ууакъ скульптуралары бла. Ары келгенлени миллет ашланы татыуларын билер, жангы китапланы сатып алыр онглары да болгъанды.

ИЛХАМ ЭМДА КЪЫЙМАТ СЁЗЛЕ

Бу фестивальда баргъан эришулеге бир ненча торлю жюри кыарагъанды. Алгъыш аякълa этген къол усталаны ишлерин алтын-кюмош устасы Габоланы Мусабий, художникле Французланы Казбек бла Сарбашланы Азюр, назмучу Этезланы Ануар сюзгендиле.

Ала алгъыш аякълaгъа жети торлю номинацияда багъа бичгендиге: «Фестивальны суратлау жаны бла бек ариу белгиси», «Темаы терең ачыкълaу», «Алгъыш аякъланы бек закый устасы», «Алгъыш аякъл этюде башхалада тобемеген энчилик», «Эртеги төрелени сакълaу» (бек эртегиле аякъл), «Миниатура санагъат», «Алгъыш аякъл техниканы торлюлери бла (сурат, эшиу, согуу, топуракъ, таш ишле...)»

Жазыу ишлеге – назмулагъа, къара сөз бла жазылгъаннга, илму ишлеге – назмучу Балаланы Жения бла Мусукъланы Сакинат кыарагъандыла. Ала белгилегенге кере, ана тилде назму бла айтылган бек ариу алгъышланы автору Огъары Малкъардан Атабийланы Магомедти. Ала аны «Ата журтум – алтын бешик» деген китабында

басмалангъандыла. Аланы фестивальгъа Магометни кызы Лидия келтиргенди.

Экинчи жерге, Рахайланы Аминат жазып, «Таулу жашчыкыны алгъышы», ючюнчю жерге да Кырачай-Черкесден Алийланы Лариса жазгъан «Алгъыш» назму чыкългъандыла. Орус тилде жазылгъан назмулада москвачы жаш Антон Жилев кытханды. Ол Узеланы Муссаны, биринчи малкъар студияда окыгъан актрёну, туудугъуу.

Къара сөз бла жазылгъан ишледе Толгурланы Земфираны орус тилде жазылгъан «Тамаша голпан» деген жомагъы белгиленгенди.

Илму жаны айтханда уа, эки ким да эс буруча ишле келгендиге. Бири – «Агъачны жылыу: тозлени алгъыш аягъы» деген ат бла Къазахстанда «Айкал» жамауат биригиуну келечиси Мадина Беркимбаева жазып, экинчиси – «Алгъыш – торк халкъланы энчиликлери» деген ат бла, Чуваш миллет илму эм санат академияны сыйлы академигий Аират Гализманов жазып.

Бу ишле бары да саулагъа тийишли болгъандыла. Тетуланы Хадис келлени кыуандыргъанды ол кюн. Энци саугъала алгъанланы санларында фестивальгъа хар заманда къатышханла, жыл санлары бла бек таматала, бек гитчечикле, бир ненча тёлю болуп, юйюрлери бла келгенге, кеслерини ана тиллеринде бек ариу алгъыш айтхана...

Жыр, назму айтыу, тәпсеуле, кийим кёргозтоуле да жыйгъ-

андыла халкъны фестивалъ баргъан майданнга.

АХЫШЫ ТЁРЕ

Быллай байрам кёрмючлөгге келип, экспонатлагъа кыарагъанны жюреги ётемликден толмай къалмайды. этиуде башхалада тобемеген энчилик», «Эртеги төрелени сакълaу» (бек эртегиле аякъл), «Миниатура санагъат», «Алгъыш аякъл техниканы торлюлери бла (сурат, эшиу, согуу, топуракъ, таш ишле...)»

Жазыу ишлеге – назмулагъа, къара сөз бла жазылгъаннга, илму ишлеге – назмучу Балаланы Жения бла Мусукъланы Сакинат кыарагъандыла. Ала белгилегенге кере, ана тилде назму бла айтылган бек ариу алгъышланы автору Огъары Малкъардан Атабийланы Магомедти. Ала аны «Ата журтум – алтын бешик» деген китабында

МУСУКАЛАНЫ Сакинат. Суратланы МАМАЙЛАНЫ Алий алгъанды.

Ол Нальчикни 13-чю номер-ли гимназиясын айырмалы бошаганды. Борчлу эмда сайлау халда берген бир кырал сынауларыны барысындан да сексенден аслам балла алганды. Сёз ючюн, аны обществознаниядан эсеби 88 баллды. Айхай да, репетитор-гья бир кюннө да жорюмей, мектепде устаз берген билим бла бирге онлайн халда дер-сени хайырлангып, аллай да-ражагъа жетгени уа окуучу-ну иш кёллюлюгюн, окуырга талпыннганын ачыкклайды. Ол кеси да: «Ишни берген, англытаткан да устазды, аны тамамлаган а сабий кесиди», - дейди.

Бизни кыска ушагыбызгъа

аны анасы Лейля да кышула, гимназияны устазлары аллай ышангылы билим бергенлери ючюн барысына да ыразы-лыгын билдиргенди. Сабий эринмесе эмда эрикмесе, ишлерин билген педагогла анга жол кёргозталлыкъларын айтханды.

Мурат мектепде общество-знание дерсни бирсиледен айырып жаратханды эмда анга асламыракъ эс да бурганды. Андан ЕГЭ-ге уа кеси аллына тогузунчу классдан хазырла-нып башлаган эди. Белги-лисича, сабийле тогузунчуу бошагъанларында да сайлау халда эки дөрсден сынаула бе-редиле. Кетенчи улу уа аладан бирине сагъынылган дерсни

Жаш тѐню

Алга — кѐп ахшы умутла

Быйыл биз газет окуучуларыбызны мектеплени шѐндю бошاپ, алтын майдаллагъа тийишли бол-гъан, ЕГЭ-леде да бийик жетишимле болдургъан жашларыбызны бла кызыларыбызны танг кесеги бла шагъyreйлендиргенбиз. Кетенчиланы Мурат да аллайларыбыздан бириди.

сайлагъанды эмда андан бю-гюнлюкде аллай бийик балл алгъанына уа анга алгъадан хазырланнганы себеплик эт-генине ийнанады.

Ол биринчи классдан да иги окугъан сабийлени санында болгъанды. Дөрследе айыр-малы болгъанындан тышында да, спортну сөгди. Къайсы жаш адамча, тенглери бла бирге топну къууаргъа угъай демесе да, спортну устасына кандидат даражагъа да жетгенди.

Мурат биринчи классха жү-рюп тебиреген кезиуонден да, спорт бла кюреше, тѣхвондо-дан жараулагъа баргъанды. Бу жаны бла аны тренер Балала-ны Элдур кюретгенди. Кетенчи улуу тѣхвондодан къара бел бау барды, Европаны – эки, Россейни уа төрт кере да че-миону болгъанды, Дуняны кубогун да хорлагъанды. Ол алыкъа хорлам болдургъан болмаса, биреуге да кыгдыр-магъанды.

Баям, спортха, общество-знание дөрсге соймеклиги аны усталыкъ сайлаууна мурдор да болгъандыла. Ол бюгюнлюкде Москвада МВД-ны акаде-миясына кирирге хазырлана турады. Бу кюнледе окууу юйно кесинде да орус тилден, обществознаниядан, спорт жаны бла хазырлыкъдан сы-наула бере турады. Алай эсе да, окуугъа, спортха да бирча итиниулюгю болгъан Мурат аланы да жетишмлли берир деп ышаныргъа боллукъду.

Жанкишиланы Натэлла уа Тѐбен Чегемни битеулю билим берген мектебин бошагъанды майдалгъа. Ол да сайлау хал-да обществознанияны бла та-рыхны бергенди. Математика-ны уа мурдорлу торлюсюнден «беш» алгъанды. Бу дөрсден а аны окугъхан эмда кюретген Байтуугъанланы Мусабийди.

Натэлла Мусабий Ахматович хар окуучугъа да бир кибик кыйгъыргъанын, аланы сы-наулагъа тынглы хазырлагъ-анын айтады. «Математиканы мурдорлу торлюсюнден эм бийик эсеп 21 баллды да, аланы барысын да алгъа-ным устазым окуулу-билимли

болгъаны, кесини билимин окуучулагъа да бере билгени ючюндо. Биз анга барыбыз да ыразыбыз», - дегенди.

Кызычыкъ кыагъытларын КъМКЪУ-ну юристле хазыр-лагъан бѐлюмюне бергенди. Мураты толса, юрист болуп, адамланы эркинликлерин къорууларыкъды.

Бош заманыда уа ол сурат-лау чыгъармаланы окуырга да сюеди. Андан сора да, сабийлени бла жаш тѐлюно «Биринчилени атламлары» Битеуроссей жамауат-кырал кымылдаугъа тири къаты-шады. Окуырга жетишмлли кирип, студент болса да, бу жумуш бла кюрешгенлей турур умутдады.

ТРАМЛАНЫ Зухура.

Спорт

Эки гѐжефибиз — айырмалыланы санынга

Будапештде Тутушууну бир дунясыны тѐр-тюнчю рейтинг эришиуо бардырылгъанды. Ол 24 жыллары толмагъан жаш эмда абадан гѐ-жефлени араларында дуняны биринчилигине хазырланъуну баш магъаналы кезиулеринден бирине саналады.

Анда Россейни жыйымдыкъ къауумуну санында къарыуларын республикабызны келечилери да кѐргюзтгендиле, майдаллагъа тийишли да болгъандыла. Алай бла 130 кило-

граммгъа дери ауурлукъда, беш тобешиуунде да къаршы спортчулагъа хорларгъа аз да онг бермегенлей, «алтынны» Марат Кампаров алгъанды. Ючюнчю жер ючюн сермешде, Ин-дияны келечисин къытып, доммакъ майдалны Люкияланы Жамболат келтиргенди.

Жашланы тренерле Мурат Кишев бла Локи-яланы Юрий кюретедиле.

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия.

Росгвардия

Ата журтха кертичи болургъа ант этгендиле

Росгвардияны Звѐздныйде бѐлюмюнде аскерге чакъ-ыруу бла къллукъ этгенле, битеу да 30-дан аслам жаш адам, аскер борчларын бийик даражада бардырыгъа, Рос-сейни жалынчакъсылыгъын, конституция низамлыкъны сакъларгъа, туугъан журтла-рына кертичи болургъа ант этгендиле.

Анга аталгъан къууанчлы

жыйылыугъа командирле бла бирге жаш адамланы жуукъ-лары да къатышхандыла.

- Ата журтха къллукъ этерге ант беруу жууаплы, сыйлы да ишди. Аскерчиге салыннган борчланы бийик даражада толтуруугъз, антыгъызгъа кѐр-тичи болургъз, Росгвардияны ариу тѐрелерин сакълагъыз, Ата журтубузун аллында жуу-аплылыкъны унутмагъыз,- деп

алгъышлагъанды жыйылган-ланы полкну командирини аскер-политика иш жаны бла орунбасары Сергей Белнев.

Жыйылыудан сора жаш адамла жуукъларында бла тю-бешгендиле. Мындан ары уа ала аскер усталыкъгъа кюр-е-нирикдиле, миллет гардиягъа салыннган борчланы толтуруу-да сынау жайрыкъдыла.

Прокуратура

Байыкъланама деп, къуру кълзгъанды

КъМР-ни прокуратурасы тинтиулени кезиуонде 14 миллион сом урланнганы бла байламлы уголовный ишни къабыл кѐрюп, аны сюдно къараууна бергенди. Бу аманлыкъ ючюн Удмур-тия Республиканы 21-жыл-лыкъ инсаны терсөленде. Анга РФ-ни УК-сыны 159-чу статьясыны 4-чю кесегине бузукълукъ этилгени бла

байламлы терслеу иш ачыл-гъанды.

Надзор ведомстводан биз-ге билдиргенлерича, терс-леннген бу аманлыкъгъа къатышхан башха инсанла бла бирге ахчаны урларгъа келишгендиле. Ала Интер-нетде криптовалюта сатып алыуду юсюнден билдириу-на табып, аны жазгъаннга сѐлѐшгендиле. Ала крипто-биржада къллукъ этебиз

деп, алдап, анга болушургъа сѐз бергендиле.

Алай бла 2025 жылда апрель-июнь кезиуде жаш адам эм аны нѐгерлерни айтхан банк сѐчѐлагъа криптовалюта алыргъа излеген инсан 14 миллион сомун ашыргъанды.

Къоранчы кыйтарып му-рат бла терсөленнгени молюк-не арест салыннганды.

Уголовный иш сюдно къара-ууна берилгенди.

Ангылтыу

Жазагъа тошмез ючюн, сакълыкъ изленегу

Полициячыла 18-жыллыкъ нальчикчини банк картала бла байламлы аманлыкълагъа къатышханына ишекли болуп тутхандыла. Тинтиуле ачыкъ-лагъанларыча, жаш адам торлю-торлю кредит орга-низацияланы «мобильный банк» программаларын алып, аланы тарихлерин башха ин-саннга сатханды. Энди РФ-ни УК-сыны 187-чи статьясыны 5-чи кесегине бузукълукъ эт-гени бла байламлы терслеу иш ачылгъанды. Право низамны сакълаучула аманлыкъны битеу шартларын эм анга къатышханланы тохташдыруу жаны бла тийишли излеу-тин-тиу жумушла бардырадыла.

Полициячыла банк карта-ны, мобилъ программаны, финансла бла байламлы

тарихлени башха инсаннга ачыкъ этгенде, жашха уголов-ный жууап тутаргъа тошери-гин эсгертгендиле. Бузукълула аллай амалланы аха бла бай-ламлы хыйлапкъыла, башха аманлыкъла этген кезиуледе хайырланадыла. Асламында ала жаш адамлагъа социал сетьледе, мессенджерле-де жазадыла. Алагъа банк картаны жарашдыргъаны, мобилъ банкны тарихлерин анга ачыкъ этгени неда ол эсепге салыннган телефон номерни алышханы ючюн аха берирге айтадыла. Был-лай аманлыкълны куурагъанла жаш адамланы закон бузул-майды, жууаплыкъ жокъду, деп алдайдыла. «Болсада хыйлалыкъ бла урланнган ахчаны къллгъа этгенде, ол

амалны башха аманлыкъла-да да хайырланадыла», - деп эсгертгендиле КъМР-де МВД-ны пресс-службасындан.

Полициячыла республика-ны жамауатын сакъ болургъа, банк карталаны, сѐчѐтланы, сим-карталаны, аланы тарих-лерин башха адамгъа белги-ли этмезге чакъырадыла. «Бу аманлыкълагъа асламында акъылбалыкъ болмагъан-ланы неда жаш адамланы тартадыла. Сизге быллай амал бла аха ишлерге деген билдириу келсе, ушакъгъа къатышмай, аны юсюнден билдиреу аманлыкъла сакълау-лагъа айтыргъа керексиз», - дегендиле полициячыла

ТИКАЛАНЫ Фатима хазырлагъанды.

Солуу

Сейир жолоучулукъланы сайлагъанла асламбыла

Къабарты-Малкъарны Курортла эм туризм министерствосундан билдиргенлерине кѐре быылны биринчи жарымында республикабыз-да 934 минг инсан солугъандыла. Бытырны аллай кезиуо бла тѐнглешдиргенде, ол 2,4 процентге кѐйдю.

Эм кѐп адам – 95 минг, къонакъланы 66 проценти, Нальчикни жокълагъандыла. Ведом-ствода айтханларыча, ол шахар айбатланнганы, аны маданият-тарых байлыкъларына сейир ѐс-гени бла байламдыла. Санатор-курорт багыу-да бийик даражадады: санаторийлерибизде сауулукъларын 27 минг адам кючөгендиле,

Билдирю

Хунерликлерин ачыкъларыкъдыла

Келир солуу кюнледе, 25-26 июльда, Нальчикде Жаш тѐлюно юйноо аллында майданда кълдон усталаны «АртЭль» фестиваллары боллукъду, деп билдириледе республиканы Курортла эм туризм министерствосуну МАХ-да каналында.

Чермерлики бла чыгармачылыкъны байрамын республиканы Шѐндюго санатны бла кълдон усталары кыргимилери къурайды. Ол жангызда ямакълар тийюлдю, жангы сынамгъа кюренирге амал ахчан, маданият хазыны сакъларгъа себеплик

этген майданды. Анга кѐре уа къонакъланы сейир кюн сакълыйды.

Фестивальгъа келгенде, устала жарашдыр-гъан затлагъа къарапандан сора да, кышуула ишлеуге, къумачдан илляула, хужрунуа тигиуге, татлы ашарыкъланы жасоугъ эм кѐп башха затха кюрѐналлыкълдыла. Андан сора да, суратха то-шерча ориу жерле къуарлыкълдыла, жарыкъ жылъа эшителгенлей турлукълдула, кофе бла сыйланыргъа, фохмулу устала бла сѐлѐширге да онг чыгырыкъды.

Республиканы келечилери да сынарыкъдыла кючлерин

Конкурсну даражасы бийик болгъ-нын бытырны эсеплери кѐргозтедиле. Алай бла VIII кезиуонден бери анга кыс-кышыргъа сойгөнгөленд дуняны 147 кыралындан билдирюле кѐлгендиле. Миллет кезиуле 15 кыралда ѳтгендиле, ахыр кесегинде уа 58 кыралдан орам маданиятны бла спортну эм кючлю келечилери тобешгендиле.

Бу проекте халкъла аралы сейир бюгон да сакъланады. IX кезиуде да Мароккодан эркин секириуден юч кере финалгъа чыкълган Кхалид Соулман энтта да къатышырыкъды. Онлайн халда биринчи заявканы уа Бирикген Араб Эмиратладан 14-жыллыкъ DJ Michelle бергенди. Алай бла Къабар-ты-Малкъарны келечилерини халкъла аралы даражада кеслерин сынаргъа эмда битеу дуниядан келген эм кючлю атлетле, орам маданиятны усталары бла да бирге хорлам ючюн кюреширге да онг чыгады.

«Россей – онгланы кыралы» деген президент платформаны маркетинг эм аналитика жаны бла директору Михаил Гусев айтханыгъа бер, заявканы берирге сойгөнгөлни саны ѳсөди. «Биз аны кѐребиз, аны ючюн алыкъа хазырланнган, видеожазынуу тамам-лагъан эмда аны жарашдыргъан хар адамгъа онг берирге борчлуды. «КАР-ДО» Россейни битеу регионларын, дуняны 100-ден артыкъ кыралыны

Къабарты-Малкъар Республикада жашагъанлагъа орам мада-ниятны бла спортну «КАРДО» халкъла аралы конкурс-премия-ны IX кезиуонне къатышыр ючюн, заявка беруину болжалы 25 июльгъа дери созулады. Анга регионну жыл сайлары 14 жылдан атлагъан атлетлери, тренерлери, телсеучюлери, суратчылары, видеографлары эмда кийим дизайнерле къатышыргъа боллукъ-дула. Хорлагъанлагъа ахча саугъала, грантла алып, шѐндюго жашаугъа келишген усталыкъ алыргъа онгла бардыла.

да келечилерин бирикдиреди. Аны себепли заявкала алынуу 25 июльгъа дери созгъанбыз. Конкурсну хар бѐлю-мюне белгили экспертле башчылыкъ этедиле. Кѐп жарау этгенсиз, кеси-гизни хорлагъансыз, заманамызыны бла кючюгюзню салгъансыз. Энди жалаанда бир атлам кълзгъанды – ре-гистрацияны ѳтерге эм битеу дуниягъа атыгъызыны айтдыргъа. Къабарты-Малкъарда гранд-финалда кеслерин кѐргюзталлыкъла болгъанларына ийнанама», - дегенди ол.

Конкурсха къатышханланы арала-рында КъМР-ден 21-жыллыкъ трейсер Жангоразланы Тимур да барды. Ол Нальчикде паркур бла кюрешеди, чыр-мауланы хорлау техниканын игиленди-редди эмда жаш спортчуланы кюретюу бла да кюрешеди, ала бла дайым жа-рау бардырады. Быйыл бу конкурсха ол онлайн халда къатышыргъа умут этеди. «КАРДО» конкурс мен билген амал-

ланы битеу дуниягъа кѐргюзюрге эм кючлю атлетле бла шагъyreй болургъа да ахшы мадарды. Онлайн амалла хар кимге да эшик ахчанына ийнанама», – дейди ол.

Конкурсха кышулур ючюн, проектни kardoaward.com деген официал сай-тында эсепге тошюп, конкурс жолну сайларгъа эмда проектни официал сайтында керекли материаланы энчи кабинетде салыргъа керекди.

Онлайн сайлау – финалистлени санына тошерге жалаанда бир амал-ды. Конкурсну кезиуонде Россейде, башха кыраллада да регион, миллет эмда энчи кезиуле бардырыладыла, алада хорлагъанла да «КАРДО» гранд-финалгъа кышулургъа эркиндиле. Аны бла ары кышулургъа сойгөлене кеслерине эм иги амалны сайларгъа боллукъдула эмда халкъла аралы кон-курс-премияны ахыр кесегине ѳтерча онгларын ѳсдораллыкълдыла.

ДОДУЛАНЫ Мадина хазырлагъанды.

Себеплик

Айныу онглаган бири

Туризм бѐлюмде «Жети Тѐппе» деген ишчи клуб-ну къуурагъан эмда анга башчылыкъ этген Хучи-наланы Алия, Москвада ѳтген Битеуроссей креатив ыйыкъгъа бизни республи-каны атындан къатышып, «Креатив тѐлю» федерал кымылдаугъа себеплик этиуно юсюнден келишим-ге къл салгъанды, деп билдиргендиле КъМР-ни Экономиканы айнытынуу министерствосундан.

Креатив экономикагъа бу жумуш энчи магъаналыды. Анга кыралны регионлары къатышадыла. Сагъыныл-гъан кымылдаууно фести-валы бу айны онжетисинде ара шахарны Горький атлы паркында ѳтгенди.

Бизни республика анга къатышыуу бла ары дери этген башламчылыкълар-ны жол бергенин туура этеди. Сѐз быйыл 23 майда Нальчикде ѳтген «Креатив Эльбрус» биринчи регионал аралы форумну юсюнден барады. Анга Россейни 24 регионундан жети жоюдөн артыкъ предприниматель, дизайнер эмда эксперт къа-тышхан эдиле. Ол шарт кыралда креатив жаны бла эм тири регионладан бири Къабарты-Малкъар болгъа-нын кѐргюзтгенди.

УЛБАШЛАНЫ Мурат.

Башламчылыкъ

Шахар орамлага — поэзия тизгинле

Къабарты-Малкъарда жа-шагъанланы эмда къонакъ-ланы республиканы адабият хазыасындан юлюшлю бо-лурча шахар орамлада да онгла этилгендиле. КъМР-ни Жазыучуларыны союзуну баш-ламчылыкъы эмда Нальчикни администрациясыны, «Арт зал «Платформа» МКУ-ну себепликлери бла шахарны остановка комплекслеринде къабарты эм малкъар ада-бият классиклени назмулары салыннгандыла.

Энди Головку орамда, Шо-генцукв атлы проспектед, Канукова, Ашурова, Кирова, Профсоюзная эмда Марко Вовчок орамлада шахарчыла, айтхылыкъ поэтлени чыгъар-маларын окупъ, зауукълукъ алаллыкълдыла. Къулийланы Къайсынын, Отарланы Керим-ни, Алим Кешоковну, Зумакъ-улланы Танзиляны, Инна Каше-жеваны, Али Шогенцуконву эм КъМР-ни белгили поэтлерини, тизгинлери, харкюнлюк къа-зауат жашаугъа бийик поэзия ноталаны кийирип, шахар кен-гиклени жасагъандыла.

«Бизни поэтлени чыгъар-малары адамланы патриот ниетлеге тюшондюрөдиле, Ата журтну сюерге кюрет-диле. Ол бек магъаналы жу-мушду – тамырларыбызны, жигитлирибизни, жерибизни айталгызын поэтика сѐзню кючю бла эсге салыу», - деген-ди КъМР-ни Жазыучуларыны

союзуну таматасы Байтуугъ-анланы Исмайыл.

Ол дагъыда бу башламчы-лыкъгъа билеклик этгенлери ючюн Нальчикни администра-циясына эмда «Арт зал «Плат-формагъа» ыразылыгъын билдиргенди.

– Биз уллу иш этгенбиз. Ала жалаанда остановкалада на-мула тийюлдюле, ол бизни маданиятха соймеклигибиз эмда аны къатыбыздагъы-лагъа да кѐргюзюрге итни-

уюбюздю, - деп кыошханды Байтуугъан улу.

Проект искусство шахар кенгиклеге кълалы сингилерге боллугъуну жарыкъ илюсо-дню, аны бютон магъаналы-ракъ, толуракъ да этип. Энди Нальчикни орамлары жаланда улоу ызла тийюлдюле, ала хар адамын, тохтап, ѳз тилде эшитилген сѐзню ариулугъ-уну юсюнден сагъыш этерге чакъыргъан ачыкъ адабият галереяла болгъандыла.

Баш редакторну орунбасары ЖАНГУРАЗЛАНЫ Нажабат РЕДКОЛЕГИЯ: КЪОНАКЪЛАНЫ Хасан (баш редактор), ТЕКУЛАНЫ Хауа (баш ред. орунбасары), КЕТЕНЧИЛАНЫ Зульфия (жууалы секретарь), МУСУКАЛАНЫ Сакнат, ТИКАЛАНЫ Фатима, ТРАМЛАНЫ Зухура, УЛБАШЛАНЫ Мурат.

ТЕЛЕФОНЛА: Редакторну приёмный – 42-63-01. Баш редакторну орунба-сарлары – 42-38-21, 40-04-82, жууалы секретарь – 40-28-97, секретариат – 40-93-62, корректоры, специалисты – 42-63-52.
РЕДАКЦИЯНЫ БѐЛЮМЛЕРИ: Политика эм право – 42-24-02, экономика – 42-66-73, культура – 42-66-76, социал иш – 42-75-82, курортла, туризм эм спорт – 40-39-93, окуучула бла байламлыкъла жюриптоу эм жазылыу – 42-37-94, сурат алыучу – 40-59-18, энчи корреспондент – 42-68-72, операторла – 42-66-85.

Редакция авторла бла кыагът жюриотмейди. Къл жазмалагъа рецензия этилмейди эм ала артха кыйтарылмайдыла. Газетде басмаланнган материаллада айтылган оюмла редакцияны оюму бла келишмезге боллукъдула. Алада айтылган хар зат ючюн Россей Федерацияны Басманы юсюнден законуна тийишлиликте материалланы авторлары кеслери жууаплыдыла. Газет Связьны, информация технологияланы эмда асламы коммуникацияланы ишлери жаны бла федерал надзор службаны (Роскомнадзорну) Къабарты-Малкларда управлениасында 2016 жылда 19 декабрьде регистрация этилгенди. Регистрация номер — ПН № ТУ 07-00118. Индекс - П 5893 Газет ийыкыгъа юч кере чыгълды – геурюрге, орта, шабат кюнледе. Багъасы 13 сомду.

Газетни басмагъа “КъМР-Медиа” ГКУ-ну компьютер службасы хазыр этгенди. Газет “Издателство “Южный регион” ООО-ну типографиясында басмаланнганды. Ставрополь край, Ессентуки ш., Никольский орам, 5а Газетлени ислерине тандыру ючюн КъМР-ни почта связины федерал Управлениасы жууаплыды. Телефон: 76-01-21 Тиражи 1585 экз. Заказ № 1537
--

Номерге графикте кѐре 19.00 сагъатда къл салынады. 20.00 сагъатда къл салыннганды ГАЗЕТНИ НОМЕРИН ЧЫГЪАРГЪАНЛА: Тикаланы Фатима – дежурный редактор; Геляланы Валентина (1-чи бет), Ахматланы Люаза (2-чи бет), Баллиланы Феруза (3,4-чю бетле) – корректорыла.
РЕДАКЦИЯНЫ АДРЕСИ: 360000, Нальчик шахар, Ленин атлы проспект, 5. Электрон почта: elbor_50@mail.ru